

Det Anarkistiske Bibliotek

Lenin var en kold fisk

Emma Goldman

Emma Goldman
Lenin var en kold fisk
28. januar 1935

Hentet 17/11/16 fra <https://web.archive.org/web/20071013205546/http://www.anarkister.dk/Tekster.htm>

Brevet er bragt i Information, d. 21. august 1981. Uddrag fra »*Red Emma Speaks. Selected Writings and Speeches*« eddit. af Alix Kates Shulman, New York 1972. Oversat fra amerikansk af Michael Helm.

da.theanarchistlibrary.org

28. januar 1935

Montreal, den 28. januar 1935.

Kære Samuel Schmalhausen¹

Tak for Deres brev af den 21.ds. Jeg ved godt, jeg er en synder. De burde ikke have behøvet at påminde mig om Deres bog *Woman's Coming of Age*. Sandheden er, at jeg blev færdig med bogen for to uger siden, og jeg har hver dag søgt at finde en ledig stund til at skrive til Dem om den. Nu vil jeg ikke skyde det ud længere...

Om Deres essay i bogen: Det glæder mig at se, at en af Deres har en så udmærket forståelse for hvor forskellig, kønsakten indvirker på manden og kvinden. Mærkeligt nok har jeg, lige siden jeg blev vakt intellektuelt, selv haft den samme tanke. Nemlig den, at for manden varer kønsakten fra det øjeblik, hvor hans lyst for alvor vækkes, til dens klimaks. Derefter har umennesket gjort sin pligt. Umennesket kan lægge sig til at sove. Men ikke kvinden. Langt fra at omfavnelserens klimaks efterlader hende afslappet eller bedøvet, som det er tilfældet for manden, forøger den al hendes følsomhed til det yderste. Hendes længsel efter kærlighed, varme og ømhed intensiveres og løfter hende op i ekstatiske højder. I det øjeblik behøver hun sin partners forståelse og fællesskab med ham, måske mere end hun behøver fysisk kontakt. Men umennesket er faldet i søvn, og hun må forblive i sin egen verden, langt borte fra ham. Dette ved jeg af personlig erfaring og fra mange kvinder, som har talt frit herom til mig.

Jeg er sikker på, at årsagen til konflikten mellem kønnene, som fortsætter med at vare ved uden hensyn til kvindens emancipation, skyldes forskellene i oplevelsen af den seksuelle omfavelse. Måske vil det altid være sådan? Sikkert er det, at jeg har fundet meget få mænd, som har samme behov eller kan tilfredsstille kvindens behov. Naturligvis var det opmuntrende for mig at læse Deres analyse og Deres konklusion, som faktisk udtrykker, hvad jeg har følt og udtalt i hen ved 45 år. Alt i alt havde jeg megen fornøjelse af *Woman's Coming of Age*. Jeg har egentlig grund til at være stolt over, at jeg for lang tid siden har udtrykt mange af tankerne i Deres bog. Det burde nu være muligt for mig at trække mig tilbage og hvile på mine laurbær, så kan De og andre unge fortsætte.

Men jeg håber, at De tilgiver mig, at jeg sammenligner Dem med en ko, som giver god mælk, og bagefter vælter spanen. I anden halvdel af Deres essay ophæver De, hvad De har sagt i den første. De slutter af som en god gammel

---

¹ Amerikansk læge og redaktør med marxistiske sympatier.

tysk spidsborger med Deres påstande om ægteskabet og det ubrydelige monogami. Hvad angår Deres henvisning til »anarkistiske egoister«, så er den ikke bare helt vild, men i overensstemmelse med alle marxisters holdninger til anarkister og anarkismen. Selv de mest intelligente og fordomsfri blandt dem gentager blot deres læremestre, Marx' og Lenins hævnlystne anklager.

Jeg erkender, at det forbavser mig, at en mand med Deres brede kundskaber anvender udtrykket »anarkistiske egoister«. Hvor finder De disse væsener? Var Peter Kropotkin en egoist? Var Reclus, Malatesta eller Berkman?². Faktisk levede både Kropotkin og Reclus strengt monogamt. Jeg tvivler på, at de nogen sinde kendte andre kvinder end deres koner.

Deres modstand mod ægteskabet skyldes ikke, at de ønskede at sove med en ny kvinde hver nat, som De godt vil have, at anarkister skal fremstå. De opponerede mod staten og statslig indblanding. Men jeg erkender gladelig, at jeg ikke betragter monogamiet som det eneste mulige forhold mellem kønnene. Hvordan forholdet skal være, er et spørgsmål om temperament, hvor seksuelt anlagt man er, hvor stort behov man har for kærlighed og for at udtrykke sig seksuelt. Dette kan ikke dikteres af den marxistiske dialektik eller af GPU³.

Jeg anser det mildt sagt for urimeligt ustandseligt at forveksle anarkiet med det kapitalistiske systems kaos eller anklage anarkister for at være sentimentale småborgere, eller – som De gør – anklage dem for at være »anarkistiske egoister«. Overlad den slags til politikerne: Samvittigløshed er deres vareremærke. Jeg antager, at De betragter Dem selv som videnskabsmand. Det er derfor uværdigt af Dem at anvende samme jargon.

Hvad skulle kommunisterne og deres tilhængere gøre, hvis de ikke altid kunne hente argumenter fra den russiske pave, Lenin? Jeg bestrider ikke hans kendskab til Marx, selv om de metoder, han anvendte for at påtvinge det russiske folk marxismen, ville have fået den kære gamle mand til at vende sig i sin grav, hvis han vidste det, og bestemt have fået hans pæne skæg til at rejse sig mod himlen. Nuvel, Lenin kunne sin Marx på fingrene, men jeg er ganske sikker på han intet vidste om sex. Han var ligeså blottet for indsigt på dette område som hans kammerat George Bernard Shaw, og jeg er vis på, at det bekymrede ham lige så lidt som sidstnævnte. Lenin var kold som en fisk, og selv om han utvivlsomt elskede Krupskaja, så var det som kammerat, ikke som seksualpartner. Al den kraft, han var i besiddelse af, koncentrerede han om sin

---

² Den franske geograf Elisee Reclus (død 1905) var ligesom italieneren Errico Malatesta (død 1932) og Goldmans russisk-amerikanske kampfælle Alexander Berkman blandt anarkismens fremtrædende skikkelser.

³ Det sovjetiske sikkerhedspoliti.

fikse ide om diktaturet, for hvilke han ikke blot tilintetgjorde millioner, men var villig til at tilintetgøre mange flere millioner...

Hjertelige hilsener
Emma Goldman